



**Coimisiún na Scrúduithe Stáit  
State Examinations Commission**

**LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2015**

**ROMANIAN**

**HIGHER LEVEL**

**Wednesday, 17 June  
09:30 - 12:30**

**Citiți cu atenție textul dat și răspundeți la întrebări. Completați toate cele trei părți, bazându-vă pe text. Toate răspunsurile trebuie scrise în limba română.**

**Maximum 100 de puncte**

Timp, plăcere, mâncare

1. Poate că vi s-a întâmplat uneori să uitați, pur și simplu, să mâncați. Lucrurile și treburile în care sînteți atunci afundați pot fi atît de intense, atît de acaparante, posibil – atît de stresante că puteți ignora o zi întregă un subiect care ne consumă foarte mult timp și imaginație – mîncarea.

2. Anul trecut, un tînăr inginer din San Francisco/Silicon Valley – hăituit poate de gîndul unor reușite billgatesiene sau stevejobsiene – a lansat un soi de aliment, o hrană care poate să înlocuiască toate ciorbele, fripturile, înghețatele și burgerii lumii. Era vorba de un amestec de nutrienți care se găsesc în mîncarea **trebuincioasă** omului, un amestec sub forma unui praf în care se pune, pur și simplu, apă. Omul deconstruise mîncarea și apoi o recompuse în ceva ce seamănă cu un shake bej. Sigur, ideea nu e nouă, ceva apropiat de praful de acum al inginerului computerist se mîncea pe la începuturile călătoriilor în spațiu. La un prînz, Gagarin s-a săturat cu niște pastă de carne și sos de ciocolată din cîteva tuburi care semănau cu cele de pastă de dinți. Acum însă, astronautii pot mîncea în condiții destul de bune cam orice le dorește inima, exact ca pe Pămînt.

3. Praful inventat de tînăr a fost numit Soylent. De la celebrul film din 1973, Soylent Green – **mîncarea minune** care putea să hrănească un **pămînt suprapopulat**, mîncarea care era făcută – paradoxal – tot din oameni.

4. Tînărul inginer e o persoană care nu are timp de pierdut. Lasă că n-are vreme de curățat cartofi sau de spălat salate verzi, omul are o problemă chiar și cu mersul la magazin, cumpăratul unui ceva înghețat, cu pusul acelui ceva la microunde, iar apoi cu mîncatul lui. Și-a imaginat că **ideea va prinde**. Și a prins. Soylent a început să fie livrat de la începutul acestui an, iar doritorii au avut ceva de așteptat la coadă. Pulberea amestecată cu apă prinde mai ales în rîndurile tinerilor care lucrează 60 de ore pe săptămîină, care n-au timp și chef de gătit, cărora mîncarea le e destul de indiferentă și care n-au bani de dat prin restaurante.

5. Poate că o parte dintre cei care habar n-au și nu le pasă cît de bună e o sarma pătrunsă încetișor la cuptor ar putea trăi cu licoarea asta bej care înlocuiește mîncarea. Poate că o bună parte dintre cei care mor de foame pe pămîntul ăsta s-ar putea hrăni la o adică cu un asemenea amestec – ieftin și ușor de transportat, cu condiția să aibă bieții apă să amestece prafurile cu pricina. Drept e, însă, că ar cam dispărea jumătate din plăcerile cumulate ale lumii, odată cu dispariția mîncării și a tuturor gesturilor, a pregătirilor și a ritualurilor care o înconjoară.

6. La fel, am rămîne și cu extrem de mult timp la dispoziție cu care n-am ști ce face. Nimeni nu e capabil să ducă o **viață excepțională** fără nici un fel de pauză. Poveștile din vacanțe n-ar mai avea nici un haz pentru că mare parte din ele sînt legate de un fel sau altul de mîncare de pe cine știe unde. S-ar topi complet un subiect fierbinte al relațiilor părinți-copii. Îngrijorările universale ale oricărei mame se învîrt în jurul ideii că respectivul copil (matur) nu mănîncă, n-are ce mîncea sau că nu se hrănește îndeajuns. Mesele în familie sau cu amicii ar deveni inutile – cine ce plăcere să aibă să împartă cu ceilalți un pahar de cretă apoasă? Plăcerea gătitului împreună și a tuturor discuțiilor iscate atunci și după ar fi complet distrusă.

7. Prin iulie anul ăsta, un jurnalist american s-a apucat de un experiment – a vrut să vadă cum e să trăiești o lună doar cu Soylent. Nemîncatul, ca nemîncatul, omul a suferit cel mai tare din cauza alienării sociale. După o lună de plictiseală și de consumat un lichid inept, omul a mîncat pentru prima dată un măr. Se pare că a fost cel mai bun măr din viața lui.

8. Totuși, nu mă pot opri să nu remarc și o latură bună a acestui aliment. Chiar creatorul ei, tînărul pe care-l aleargă timpul din spate, a zis-o: „E fără gluten, vegană și halal.“ Zic că ar rezolva dintr-un foc o grămadă de probleme ale lumii în care trăim.

Selma Iusuf. Apărut în *Dilema veche*, nr. 560, 6-12 noiembrie 2014

## ÎNTREBĂRI

### PARTEA I

(30/100)

#### Răspundeți la întrebările următoare:

1. Explicați pe scurt următoarele cuvinte și expresii scrise îngroșat în text, folosind sinonime sau perifraze și ținând cont de contextul în care apar:

- a) *trebuincioasă*
- b) *mîncare minune*
- c) *pămînt suprapopulat*
- d) *ideea va prinde*
- e) *viață excepțională*

(5 puncte)

2. Cine sunt, potrivit textului, „doritorii“ interesați de procurarea noului praf inventat pentru a înlocui mîncarea?

(5 puncte)

3. La ce credeți că se referă autoarea atunci când vorbește despre „ritualurile“ care înconjoară mîncarea?

(5 puncte)

4. Care este atitudinea autoarei față de această invenție? Prezentați argumentele ei din text pentru a-și exprima poziția.

(5 puncte)

5. Prezentați avantajele și dezavantajele pe care credeți că le are inventarea unui asemenea produs.

**(5 puncte)**

6. Explicați ironia din cuvintele autoarei de la sfârșitul textului: „Zic că ar rezolva dintr-un foc o grămadă de probleme ale lumii în care trăim.“

**(5 puncte)**

## **PARTEA a II-a**

**(30/100)**

Având în vedere cele exprimate în text, ca și propriile convingeri, explicați următoarea idee: Soylent hrănește doar corpul, dar mâncarea hrănește și sufletul. (aproximativ 100 de cuvinte)

## **PARTEA a III-a**

**(40/100)**

Scrieți un eseu pornind de la una dintre cele două teme propuse mai jos (aproximativ 300 de cuvinte):

1. „Oamenii de rând trăiesc ca să mănânce și să bea. Oamenii de valoare mănâncă și beau ca să simtă că trăiesc.“ (*Socrate*)

SAU

2. „Cei care se mulțumesc cu puțin sunt cei mai fericiți.“ (*Socrate*)